

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ขัยเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน
5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามประเภทการดำเนินการบริหาร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2544 จากจำนวน 843 โรงเรียน ใช้ทฤษฎีสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 635 คน จำแนกเป็นครูผู้สอน จำนวน 370 คน จากประชากรจำนวน 10,244 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 265 คน จากประชากร จำนวน 843 คน หลังจากนั้นสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ทั้งครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ให้กระจายตามประเภทโรงเรียนและอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้นโดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาความเที่ยงตรงแบบ Face Validity แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหาร 10 คน และครูผู้สอน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9873

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกำหนดเวลา ดังนี้

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ไปขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์แจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเพื่อแจกจ่ายไปยังโรงเรียนตามเป้าหมาย และกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545 โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

วันที่ 13-31 มีนาคม พ.ศ. 2545 ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กรณีไม่ได้แบบสอบถามคืนผู้วิจัยไปติดตามด้วยตนเองและใช้จดหมายในลักษณะการติดตามแบบสอบถามทางตาม

จากแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 635 ชุด ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 616 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance)

กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ตอบแบบสอบถามและส่งกลับจำนวน 616 คน เป็นครูผู้สอนจำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 58.28 และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 41.72 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 58.28 และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 41.72 ในด้านประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียนพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 455 คน คิดเป็นร้อยละ 73.86 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 43.83 ในด้านประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 64.61

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ครูไปค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ นอกโรงเรียนในเวลาที่ว่างจากการสอน และส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

2.5 ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมผู้บริหารโรงเรียน

ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การกระตุ้นและยั่วยุให้ครูกิจปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยอันเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพของครู และสนับสนุนให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์สัมพันธภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลาง

4. การเปรียบเทียบสัมพันธภาพของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การเปรียบเทียบสัมพันธภาพของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนและไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน มีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

6. การเปรียบเทียบสัมพันธภาพของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสำนักคามชนาคโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีสัมพันธภาพต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำ

วิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

7. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง และผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

8. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งอาจมีความรู้ในการทำวิจัยมาบ้าง จึงทำให้คาดหวังต่อบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนได้ชัดเจน ประกอบกับปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (2542 : 8 - 9) ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนให้ส่งเสริมครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จึงวางทำทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมีความตื่นตัวต่อเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยนี้ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนปฏิบัติในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งนั่นหมายความว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ควรที่จะเพิ่มบทบาทของตนเองเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ให้อยู่ในระดับมากขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนก็จำเป็นจะต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งเน้นการผลิตผลงานทางวิชาการ และนำผลงานไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีแก่การศึกษาของชาติ การที่ครูผู้สอนจะเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนำความคิดดังกล่าวมาสู่การปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าไปสร้างและเสริมแรง เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความเชื่อมั่นและเกิดพลังที่จะสร้างสรรค์ผลงานวิจัย

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 อาจเนื่องจาก ครูผู้สอนคาดหวังว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเหตุผลคือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทางการศึกษา ซึ่งจะต้องมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน เสริมสร้างให้เกิดปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้ผลสูงสุด สอนและแนะนำการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ประสานงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นผู้สั่งการและควบคุมประเมินผลการปฏิบัติงาน (บุญมี ประวะระ. 2541 : 83) แต่ในทางปฏิบัติครูผู้สอนเห็นว่า การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ได้มีการจัดหาแหล่งทุน และการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัย การจัดทำนโยบาย หรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน การติดตามดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจนโยบายการวิจัยในชั้นเรียนเท่าที่ควร และไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างจริงจัง จากผู้บริหารโรงเรียนมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับให้ความสำคัญกับนโยบายวิจัยน้อย วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยไม่เพียงพอกับความต้องการรวมทั้งบุคลากรขาดความเข้าใจในงานด้านวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 6) นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนขาดเทคนิควิธีการที่จะมาเร่งเร้าที่จะช่วยเสริมทักษะและความสามารถทางการวิจัยให้แก่ครู ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการที่ระบุว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความสามารถในการวิจัย รวมทั้งขาดเทคนิค และการให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัยในสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 3)

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนและผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาวิจัยและการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคนและพัฒนางานในโรงเรียน (ธีระชัย ปุณณโชติ, 2532 ; อ้างถึงใน บุญมี ปะพะวะ, 2541 : 87) และยังกล่าวได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจถึงการทำวิจัยว่าเป็นการหาความรู้ หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสภาพการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน หรือเพื่อกำกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จึงได้นำความรู้ความสามารถทางด้าน การวิจัยที่ได้รับจากการอบรมวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการบริหารงานส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน

4. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อ 4 โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนครูที่มากกว่าและปัจจัยเสริมต่างๆ เช่น แหล่งความรู้ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เวลา และบรรยากาศที่เอื้อต่อการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการ ศึกษาวิจัยเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กมักจะมีภารกิจในการจัดการเรียน การสอนและรับผิดชอบงานด้านต่างๆ ในโรงเรียนมาก จนไม่มีเวลาที่จะสนใจในการสร้างผลงาน วิจัย นอกจากนี้ยังขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณที่จะมาสนับสนุนการวิจัย อีกทั้ง ครูยังไม่ค่อยได้รับการฝึกอบรมทางด้าน การวิจัย ขาดความเข้าใจในกระบวนการวิจัย จัดการ เรียนการสอนเกินไปตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ความห่างไกลจากแหล่งข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการศึกษาวิจัยแล้วอ้างอิง ก็เป็นอีกประการหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนไม่ อาจจัดหาแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้เพียงพอกับความ ต้องการของครูผู้สอน นอกจากนี้ผู้วิจัย เห็นว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขาดแคลนการสนับสนุนทางด้านงบประมาณและแหล่งทุนในการทำ วิจัย จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การจูงใจให้ครูผู้สอนสร้างสรรค์ผลงานวิจัยน้อยลง หรือต่างไป จากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ผู้บริหารมีโอกาสที่จะจัดหาจัดแหล่งทุนและ งบประมาณมาสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

5. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานข้อ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน และโดยเฉพาะผู้บริหารในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาทุกคนจะผ่านการอบรมผู้บริหาร จากสถาบันพัฒนาผู้บริหารหรือเขตการศึกษาที่ตั้งอยู่ จะมีหลักสูตรภาคบังคับกับทุกคนจะต้องผ่านการอบรมและจัดทำผลงานวิจัยเบื้องต้นจึงจะผ่านการอบรมได้ นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 8 – 9) ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา จากข้อกำหนดดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีภารกิจหน้าที่สำคัญคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้สามารถดำเนินการศึกษาค้นคว้า และทำวิจัยเพื่อปรับปรุง หลักสูตรและการเรียนการสอน ดังนั้นไม่ว่าผู้บริหารจะมีประสบการณ์ในการบริหารมากน้อย ระดับใดก็ตาม ก็จะต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติงานโครงการทำวิจัยให้เป็นรูปธรรม มีการส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิจัยกับครูผู้สอนในโรงเรียนโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยมาให้ความรู้
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อครูผู้สอนในการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณจากแหล่งทุนทั้งในหน่วยงานและนอกหน่วยงาน และจัดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เป็นแหล่งค้นคว้าในการทำวิจัย
4. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูในโรงเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยในชั้นเรียนระหว่างกันและกัน ทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน
5. ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้แก่คณะครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่จะส่งเสริมให้มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์ผลงานวิจัย

2. ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนและผู้บริหารในโรงเรียน
ประถมศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University